

ΘΟΔΩΡΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η
ΕΝΝΟΙΑ
ΤΗΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
ΣΤΟ ΕΡΓΟ
ΤΟΥ
Ν. ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΔΩΔΩΝΗ»

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΘΟΔΩΡΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ

Γεννήθηκε στη Μυτιλήνη το 1951. Το 1976 πήρε το πτυχίο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Αθήνας και πήγε στο Παρίσι για μεταπτυχιακές σπουδές. Φοίτησε στο Πανεπιστήμιο Paris X — Nanterre, όπου παρακολούθησε μαθήματα θεάτρου και φιλοσοφίας και την École Pratique des Hautes Études. Το 1977 πήρε ένα D.E.A. στη φιλοσοφία και άρχισε μια διδακτορική διατριβή τρίτου κύκλου (doctorat de troisième cycle) στο ίδιο Πανεπιστήμιο με θέμα «La notion de liberté chez Nikos Kazantzakis», που υποστήριξε με επιτυχία το Δεκέμβρη 1979. Από το 1981 είναι λέκτορας στο Νεοελληνικό τμήμα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και ασχολείται με το θέατρο.

Έχει πάρει μέρος σε επιστημονικά συνέδρια κι έχουν δημοσιευτεί εργασίες του για τον Νίκο Καζαντζάκη, («Ξαναδιαβάζοντας το έργο του Ν. Καζαντζάκη», «Η εκφραστική αναζήτηση του Ν.Κ.», «Ψευδώνυμα: Πρόσωπο και προσωπεία του Ν.Κ.»), το Νεοελληνικό Διαφωτισμό («Στοιχεία γλωσσικού και ιδεολογικού προοδευτισμού στον Βενιαμίν Λέσβιο», «Κοραής και Φαναριώτες. Ιδεολογικές διαστάσεις μιας διαμάχης») και το Νεοελληνικό Θέατρο («Το θεατρικό έργο του Γιάννη Καμπύση», «Η "Τρισεύγενη" του Παλαμά. Προτάσεις για μια διαφορετική ερμηνεία», «Γλωσσικά και ιδεολογική αντιπαράθεση Κοραϊσμού και Φαναριωτισμού μέσα από τα "Κορακίστικα" του Ιάκωβου-Ρίζου Νερουλού», «Το κοινωνικό και εργατικό όραμα στο νεοελληνικό θέατρο 1900-1922»).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9	
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13	
1. Ιστορικό Διάγραμμα	13	
2. Εξέλιξη της σκέψης του	16	
3. Η μέχρι σήμερα κριτική	21	
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	23	
 ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ		
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ		
 ΧΩΡΟ-ΧΡΟΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	29	
I ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ	31	
1. Εθνική ελευθερία	31	
2. Κοινωνική ελευθερία	36	
II ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ	41	
1. Ξεπέραςμα της γενιάς	41	
2. Ψυχοπνευματική ελευθερία	43	
3. Ξεπέραςμα του εγώ	47	
III ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ	49	
IV ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣΗΣ	53	
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	55	
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΑΠΟΛΥΤΗ ΜΟΡΦΗ		59
1. Ξεπέραςμα του Θεού	59	
2. Είναι Μηδέν	61	
3. Ξεπέραςμα του Μηδενός	64	
4. Για την ελπίδα	66	
5. Για το φόβο	69	
6. Απόλυτη ελευθερία	71	
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	73	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	77
1. Ξεπέρασμα της ελευθερίας	77
2. Δυνατότητα-Αναγκαιότητα	80
3. Ελεύθερη αναγκαιότητα	82
4. Στιγμαία ελευθερία	84
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	91
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	95
I. Η Ψυχολογία του	97
II Η Σκέψη του	107
III. Το έργο του	113
1. Συγγραφέας	114
2. Ποιητής	118
3. Φιλόσοφος	120
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	122
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ	127
2. Τι είναι φιλοσοφία σήμερα	127
2. Θέματα της φιλοσοφίας του	133
3. Βίωση της φιλοσοφίας του	137
4. Διατύπωση της φιλοσοφίας του	139
II Ο ΥΠΑΡΞΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ	147
1. Αγωνία - Θάνατος	149
2. Υπέρβαση - Ελευθερία	151
3. Μηδέν - Μηδενισμός	154
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	158
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	163
ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ	167
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	175
ΠΙΝΑΚΑΣ ΛΕΞΕΩΝ	189
ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ	201
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ	204